

REFERAT Nærings- og eierskapsutvalget 2019-2023 d. 15-06-2021

Møtedato Tirsdag d. 15. juni 2021 kl. 09:00

Møtested Bystyresalen / fjernmøte

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 01.06.21	3
Møtedokumenter.....	5
Oppløsning av Sørlandets Europakontor AS.....	12
Kristiansand Havn KF - revidering av vedtekter, samt valg av styre.....	16
Utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen - høring og offentlig ettersyn.....	23
Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 - offentlig ettersyn.....	27
Masseuttak Finsland - vedtak av utbyggingsavtale.....	31
Havvind på Sørlandet.....	33

Punkt 45/21: Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 01.06.21

Bilag

Protokoll Nærings- og eierskapsutvalget 01.06.2021

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2021000018
Saksbehandler Anne-Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	15.06.2021	45/21

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGETS MØTE 01.06.21

**NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.06.2021
SAK 45/21**

Nærings- og eierskapsutvalgets vedtak:

Nærings- og eierskapsutvalget godkjenner protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 01.06.21.
(Enst.)

15.06.2021

Punkt 2021000018-71: Møtedokumenter

Bilag

blå vekst Geir Haugum

Nye produksjonsmetoder erfaringer for tare Harald Sveier

Komplett innkalling_ Nærings- og eierskapsutvalget 15.06.21

Saksliste Nærings- og eierskapsutvalget 15.06.2021

PROTOKOLL NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET

Dato: 15.06.2021
Sted: Bystyresalen / fjernmøte
Behandlede saker: 45/21-51/21
Møtets varighet: Kl. 09.00 til 11.20
Møteleder: Ordfører Jan Oddvar Skisland (AP)

Til stede:

Jan Oddvar Skisland (AP)
Mette Gundersen (AP)
Erik Rostoft (TVP)
Mira Thorsen (MDG)
Renate Hægeland (H)
Terje Øydne Pettersen (H)
Jørgen H. Kristiansen (KRF) møtt kl. 09.30

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Økonomidirektøren
Kommunalsjef Business Region Kristiansand
By- og stedsutviklingsdirektøren
Direktør for samhandling og innovasjon
Formannskapssekretæren

Dessuten møtte:

Harald Sveier, Lerøy Seafood
Rådgiver Marit Eik overordnet planlegging, Areal og transport

Blå vekst/akvakultur ved Geir A. Haugum

- Blå vekst – hva er nå det?
- Matproduksjon i Norge
- Golfstrømmen har gitt oss fortrinn
- Norge verdens nest største sjømateksportør
- Blått taktskifte
- Sjømat er klimavinner
- Myter
- Norge produserer 16 millioner måltider laks hver dag på et areal tilsvarende Andøya
- Hva er akvakultur av laks
- Sjø-fase
- Slakt og prosessering
- Drift av lokalitet
- Lakselus – medikamentfrie behandlinger
- Lakselus og behandling
- Rømming
- Utviklingskonsesjoner
- Regulering av norsk havbruksnæring
- «Større» aktører i Kristiansand
- Landanlegg
- Kommersiell produksjon
- Landbaserte RAS anlegg
- Tillatelser, men lite aktivitet
- Oppsummering

kl. 09.25 – 10.35

Nye produksjonsmetoder/teknologier og erfaringer fra tare kombidrift med laks ved Harald Sveier, Lerøy Seafood

- Havbruk på Agder – hva betyr det?
- Integrert verdikjede
- Ringvirkninger i Norge 2020
- Ringvirkninger LSG i Agder 2020
- Sats på de blå næringene
- Produksjon av matfisk – ulike teknologier
- Tradisjonelt anlegg
- Ett eksempel – Pipeform – lukket flytende anlegg
- Havbruksteknologi på Agder – ett eksempel: Starfish / Nekkar
- Havbruk – noe av det mest bærekraftige som finnes – før vi har begynt å optimalisere

- Science Based Targets (SBT)

- Organisk utslipp
- Antibiotika i matproduksjon
- Oppdrettslaksen – en trussel mot villaksen?
- Ocean Forest AS / Lerøy Ocean Harvest AS
- Sukkertare
- Havbruk – ett hav av muligheter

Deretter spørsmål og kommentarer.

45/21 Nærings- og eierskapsutvalgssak:
Godkjenning av protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 01.06.21
(ark.nr. 2021000018)

Nærings- og eierskapsutvalgets vedtak:

Nærings- og eierskapsutvalget godkjenner protokoll fra nærings- og eierskapsutvalgets møte 01.06.21.
(Enst.)

46/21 Bystyresak:
Oppløsning av Sørlandets Europakontor AS
(ark.nr. 2021022043)

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

1. Bystyret tar Fylkestingets 4 vedtakspunkter i sak om fremtidig eierskap og organisering i Sørlandets Europakontor til orientering.
  2. Kristiansand kommune vil på denne bakgrunn, samt vedtak i styret i selskapet om oppløsning av selskapet stemme for avvikling av selskapet ved behandling i årets generalforsamling.
  3. Bystyret forutsetter at Kristiansand kommune involveres i den videre prosessen når det gjelder å vurdere alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor.
- (Enst.)

47/21 Bystyresak:
Kristiansand Havn KF - revidering av vedtekter, samt valg av styre
(ark.nr. 2020079355)

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

1. Kristiansand bystyre godkjenner vedlagte reviderte vedtekter for Kristiansand Havn KF.
2. Kristiansand bystyre vedtar å flytte eierskapet i Kristiansand Havn KF fra Kristiansand kommune org. nr. 963 296 746 til Kristiansand kommune org. nr. 820 852 982.
3. Kristiansand kommune delegerer sin myndighet etter Lov om havner og farvann til Kristiansand Havn IKS.
4. Styrets godtgjøring i Kristiansand Havn KF (erstatte vedtak i Reglement for godtgjøring):
  - a. Styrets leder: kr 20 000,-
  - b. Styrets nestleder: kr 15 000,-
  - c. Øvrige faste medlemmer: kr 10 000,-

d. Møtende vararepresentant per møte: kr 2 500,-

5. Følgende velges som medlemmer og varamedlemmer til styre for Kristiansand Havn KF for valgperioden 2021-2023:

Medlemmer:	For nr	Varamedlemmer:
1. AP Eirik D. Langeland	1, 2	TVP Svein Mykland
2. SP Kjell Eirik Haavold (leder)	og 3	MDG Marte R. Ulltveit-Moe
3. MDG Kristin Knutsen		SP Hans Petter Horve
		AP Rita H. Wroldsen
		AP Aase G. Paulsen
4. H Vegard K. M. Launes (nestleder)	4	H Helene H. Knudsen
		H Lasse Buvarp
		H Anita S. Dietrichson
5. KRF Janette Kleivset	5	KRF Arne Skraastad
		KRF Atle Aasen
		KRF Ingrid W. Gundersen
		KRF Tove C. Welle Haugland

6. Kristiansand Havn KF skal avlegge regnskap og årsberetning i samsvar med kommuneloven med forskrift, og innen de frister angitt der. Foretaket skal anvende god kommunal regnskapsskikk.
(Enst.)

Forslag:

MDG fremmet følgende forslag:

«Ny formålsparagraf:

Foretakets formål er å sørge for effektiv, rasjonell og bærekraftig forvaltning av havnas eiendommer og med det legge til rette for god havnedrift med lavest mulig klimagassutslipp og miljøbelastning i driftsselskapet Kristiansand Havn IKS.»

AP fremmet følgende forslag:

«4. Styrets godtgjøring i Kristiansand Havn KF (erstatter vedtak i Reglement for godtgjøring):

- a. Styrets leder: kr 20 000,-
- b. Styrets nestleder: kr 15 000,-
- c. Øvrige faste medlemmer: kr 10 000,-
- d. Møtende vararepresentant per møte: kr. 2500,->

Voteringer:

Kommunedirektørens innstilling med AP sitt forslag til pkt. 4 ble enstemmig vedtatt.

MDG sitt forslag følger saken uten votering.

48/21 Formannskapssak:
Utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen - høring og offentlig ettersyn
(ark.nr. 2020037296)

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

Forsalg til utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen, datert 28.05.2021, legges ut til offentlig ettersyn.
(Enst.)

49/21 Formannskapssak:
Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 - offentlig ettersyn
(ark.nr. 2021013706)

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12, datert 15.03.2021, legges ut til offentlig ettersyn.
(Enst.)

50/21 Formannskapssak:
Masseuttak Finsland - vedtak av utbyggingsavtale
(ark.nr. 2020107973)

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

Utbyggingsavtale for Masseuttak Finsland godkjennes. Administrasjonen delegeres videre oppfølging av avtalen.
(Enst.)

51/21 Nærings- og eierskapsutvalgssak:
Havvind på Sørlandet
(ark.nr. 2021021923)

Nærings- og eierskapsutvalgets vedtak:

1. Nærings- og eierskapsutvalget tar saken til orientering og som statusoppdatering på havvindsatsing gjennom prosjektet «Fremtidens Havvind».
2. Kristiansand kommune ved Business Region Kristiansand fortsetter inntil videre sitt engasjement for havvindsatsingen på Agder/Kristiansand.
(Enst.)

Innmeldte spørsmål:

Repr. Jørgen H. Kristiansen, KRF, hadde anmeldt spørsmål til møtet om politisk styrerepresentasjon til kommunens aksjeselskap og om valgkomite for AS bør økes med 2 representanter fra nærings- og eierskapsutvalget.

Kommunedirektøren besvarte spørsmålet og det vil bli fremmet en sak til nærings- og eierskapsutvalget.

Møtet hevet.

Punkt 46/21: Oppøsning av Sørlandets Europakontor AS

Bilag

Vedtak byst, 22062021, Sak 191/21, Oppøsning av Sørlandets Europakontor AS

FT-sak 11_20 Sørlandets Europakontor – fremtidig eierskap og organisering

Protokoll fra styremøte i Sørlandets Europakontor AS 26. april 2021

Vedtekter Sørlandets Europakontor AS 22.10.2008

Dato 4. juni 2021
Saksnr.: 2021022043-1
Saksbehandler Øyvind Stenvik Andersen
Godkjent av Terje Fjellvang
Camilla B. Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Bystyret

Møtedato

15.06.2021
22.06.2021

Opplysning av Sørlandets Europakontor AS

Forslag til vedtak

1. Bystyret tar Fylkestingets 4 vedtakspunkter i sak om fremtidig eierskap og organisering i Sørlandets Europakontor til orientering.
2. Kristiansand kommune vil på denne bakgrunn, samt vedtak i styret i selskapet om oppløsning av selskapet stemme for avvikling av selskapet ved behandling i årets generalforsamling.
3. Bystyret forutsetter at Kristiansand kommune involveres i den videre prosessen når det gjelder å vurdere alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor.

Sørlandets Europakontor AS ble etablert i 2008 med formålsparagraf om at «Selskapet skal drive utvikling av samfunns- og næringslivet på Sørlandet, være et kunnskapssenter for EU/EØS-saker, herunder bidra til å øke deltakelsen i og nytten av Europeiske nettverk, programmer og aktiviteter for eierne og virksomheter i regionen».

Selskapet eies av Agder fylkeskommune med 72,2 %, Kristiansand kommune med 18,9 % og Arendal kommune med 8,9 %.

Fylkestinget vedtok i FT-sak 110/20¹ Sørlandets Europakontor – fremtidig eierskap og organisering den 15. desember 2020 at:

1. Fylkestinget vedtar at Agder fylkeskommune, som majoritetseier av Sørlandets Europakontor AS, setter i gang et arbeid for å avvikle selskapet i sin nåværende form med sikte på å styrke Agders internasjonale arbeid ved en bedre koordinering og samordning av den samlede kompetansen knyttet til internasjonalt samarbeid.
2. Fylkestinget ber om at de øvrige eierne og selskapets administrasjon og styre inviteres til en prosess om alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor. Målet med arbeidet er å finne en bedre rollefordeling og

---

¹ <https://sru.agderfk.no/app#se:mote/moteid:200139/utvalgid:200038>

samordning mellom aktørene i det regionale virkemiddelapparatet for internasjonalisering.

3. Fylkestinget understreker at en eventuell virksomhetsavvikling må ivareta de ansatte på en god måte.
4. Fylkestinget forutsetter at Agders interesser i både offentlig og privat sektor fortsatt skal ivaretas gjennom aktiv deltakelse og tilstedeværelse i Brussel.

Utgangspunktet for saken var fylkestingets vedtak i saken om Agder fylkeskommunes økonomiplan 2020-2023 og budsjett for 2020 (sak 29/19) der fylkestinget ba om en vurdering av å legge inn Sørlandets Europakontor (SEK) i fylkeskommunens administrasjon.

Av saksfremstillingen fra fylkeskommunen trekkes det spesielt frem at:

«Det er flere årsaker til anbefalingen. Aksjeselskap som organisasjonsform vurderes ikke som hensiktsmessig sett i lys av den mer nettverksbaserte og tverrsektorielle samhandlingsstrukturen som har utviklet seg på Agder siden selskapet ble stiftet i 2008. Gjennomgangen av det regionale næringsrettede virkemiddelapparatet på Agder påpeker vesentlig overlapp innenfor rådgivning, mobilisering og internasjonalisering mellom fylkeskommunen og øvrig virkemiddelapparat. Den pågående reetableringen av den regionale samhandlingsstrukturen vil medføre en prosess for bedre samordning mellom aktørene i det regionale virkemiddelapparatet for internasjonalisering.»

Kristiansand kommune er som det videre fremgår av vedtakspunkt 2 invitert til en prosess om alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor hvor målet med arbeidet er å finne en bedre rollefordeling og samordning mellom aktørene i det regionale virkemiddelapparatet for internasjonalisering. Bruk av den etablerte samhandlingsstrukturen i Agder og koordinert samarbeid med andre aktører med kompetanse innen internasjonalt arbeid vektlegges særlig. Dette arbeidet er nå igangsatt hvor PWC er engasjert som prosessveileder for arbeidet som pågår. Forventet politisk behandling av denne saken er tidlig høst 2021.

En legger til grunn at det uavhengig av anbefaling og løsning vil være snakk om en virksomhetsoverdragelse, og fylkeskommunen vil i tråd med vedtaket i fylkestinget ta ansvar for at den enkelte ansatte får ivaretatt sine rettigheter i tråd med gjeldende regler knyttet til en slik overdragelse.

Aksjelovens kapittel 16². Oppløsning og avvikling regulerer forhold for denne type prosesser hvor § 16-1 (1). Beslutning om oppløsning sier at «*Beslutning om å oppløse selskapet treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring når ikke noe annet er bestemt i lov*». Agder fylkeskommune med 72,2 % eierskap besitter således de nødvendige 2/3 av aksjene for å kunne vedta en slik oppløsning av selskapet.

Styret i selskapet behandlet sak 21/21 om oppløsning av selskapet 26. April 2021 og fattet følgende vedtak jf. vedlagte styreprotokoll:

"Styret vedtok enstemmig å fremme forslag for generalforsamlingen om å oppløse og avvikle selskapet.

Styret innkaller til ordinær generalforsamling den 23 juni kl 15.00 på Microsoft Teams for å behandle styrets forslag."

På bakgrunn av dette fremmes nå denne saken her.

---

² https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-06-13-44/KAPITTEL_16#KAPITTEL_16

Økonomiske konsekvenser

Kristiansand kommune gir i dag tilskudd til Sørlandets Europakontor AS på 769 000 kr og har vært en viktig bidragsyter til virksomheten som er bygd opp i selskapet gjennom mange år. Det er ikke avklart enda hvordan arbeid og ny organisering skal organiseres videre. En vil derfor først komme tilbake til eventuelle økonomiske konsekvenser rundt dette etter ny organisasjonsmodell er avklart.

Videre sier vedtektenes § 7 at «Overskudd fra virksomheten skal beholdes i selskapet. Ved oppløsning skal eventuell formue tilfalle eierne.». For Kristiansand kommunes del forventes dette anslagsvis å utgjøre 3-400 000 kr, men vil først avklares endelig ifm. avviklingen og oppløsningen av selskapet.

Klima- og miljøkonsekvenser

Virksomheten planlegges videreført, men i en annen organiseringsform. Det er antatt dette ikke vil medføre endring i klima- og miljøkonsekvenser av betydning.

Vurdering

Det er, jf. Fylkestingets vedtak, konkludert med at AS-modellen ikke lenger vil være den ønskede organiseringen her videre for Sørlandets Europakontor. Det gjøres for øvrig oppmerksom på at som en minoritetsaksjonær har Kristiansand kommune ikke noen formell mulighet til å påvirke resultatet her på en generalforsamling gjennom sin eierandel på 18,9 % dersom det skulle være aktuelt.

Kommunedirektøren vurderer saken dit hen at kommunen bør ta Fylkestingets vedtak til orientering, og jobbe videre i lag med fylkeskommunen og Arendal kommune når det gjelder å vurdere alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor. Herunder også prøve å finne en bedre rollefordeling og samordningsmodell mellom aktørene i det regionale virkemiddelapparatet for internasjonalisering.

Implisitt i dette ligger at kommunen støtter Fylkestingets vedtak om oppløsning av selskapet og stemmer for dette på årets generalforsamling i selskapet den 23. juni. En avvikling/overgang til annen organisering fra og med 1.1.2022 vil antageligvis være enklest å håndtere, men det forutsettes at dette avklares i den videre prosessen.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Bystyret tar Fylkestingets 4 vedtakspunkter i sak om fremtidig eierskap og organisering i Sørlandets Europakontor til orientering.
2. Kristiansand kommune vil på denne bakgrunn, samt vedtak i styret i selskapet om oppløsning av selskapet stemme for avvikling av selskapet ved behandling i årets generalforsamling.
3. Bystyret forutsetter at Kristiansand kommune involveres i den videre prosessen når det gjelder å vurdere alternative eierskaps- og organisasjonsmodeller for Sørlandets Europakontor.

Vedlegg:

- FT-sak 110/20 Sørlandets Europakontor – fremtidig eierskap og organisering
- Vedtekter Sørlandets Europakontor AS
- Protokoll fra styremøte i Sørlandets Europakontor AS 26. april 2021

Punkt 47/21: Kristiansand Havn KF - revidering av vedtekter, samt valg av styre

Bilag

Vedtak byst, 22062021, Sak 192/21, Kristiansand Havn KF - revidering av vedtekter, samt valg av styre

Reviderte vedtekter Kristiansand havn KF 060621

Dato 7. juni 2021
Saksnr.: 2020079355-17
Saksbehandler Kim Høyer Holum
Godkjent av Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Bystyret

Møtedato

15.06.2021
22.06.2021

Kristiansand Havn KF - revidering av vedtekter, samt valg av styre

Forslag til vedtak

1. Kristiansand bystyre godkjenner vedlagte reviderte vedtekter for Kristiansand Havn KF.
2. Kristiansand bystyre vedtar å flytte eierskapet i Kristiansand Havn KF fra Kristiansand kommune org. nr. 963 296 746 til Kristiansand kommune org. nr. 820 852 982.
3. Kristiansand kommune delegerer sin myndighet etter Lov om havner og farvann til Kristiansand Havn IKS.
4. Styrets godtgjøring i Kristiansand Havn KF (erstatte vedtak i Reglement for godtgjøring):
  - a. Styrets leder:
  - b. Styrets nestleder:
  - c. Øvrige faste medlemmer:
  - d. Møtende vararepresentant per møte:
5. Følgende velges som medlemmer og varamedlemmer til styre for Kristiansand Havn KF for valgperioden 2021-2023:

Medlemmer:	For nr	Varamedlemmer:
1. AP Eirik D. Langeland	1, 2	1. TVP Svein Mykland
2. SP Kjell Eirik Haavold (leder)	og 3	2. MDG Marte R. Ulltveit-Moe
3. MDG Kristin Knutsen		3. SP Hans Petter Horve
		4. AP Rita H. Wroldsen
		5. AP Aase G. Paulsen
4. H Vegard K. M. Launes (nestleder)	4	1. H Helene H. Knudsen
		2. H Lasse Buvarp
		3. H Anita S. Dietrichson
5. KRF Janette Kleivset	5	1. KRF Arne Skraastad
		2. KRF Atle Aasen
		3. KRF Ingrid W. Gundersen
		4. KRF Tove C. Welle Haugland

6. Kristiansand Havn KF skal avlegge regnskap og årsberetning i samsvar med kommuneloven med forskrift, og innen de frister angitt der. Foretaket skal anvende god kommunal regnskapsskikk.

Bakgrunn

Som følge av ny kommunelov (2018), ny havne- og farvannslov (2019) og etablering av nytt interkommunalt driftsselskap, Kristiansand Havn IKS er det behov for å oppdatere gjeldende vedtekter for Kristiansand Havn KF.

I tillegg er det nødvendig å fatte et formelt vedtak om ny eier av Kristiansand Havn KF som følge av kommunesammenslåingen i 2020. Det handler om formaliteter knyttet til Brønnøysundregisteret da ny kommune også har fått nytt organisasjonsnummer. Det er også nødvendig med et formelt vedtak for å overføre myndighet til å forvalte havne- og farvannsloven fra Kristiansand Havn KF til Kristiansand Havn IKS i tråd med inngått selskapsavtale.

Det er også behov for å velge styrerepresentanter for Kristiansand Havn KF for den resterende tiden av perioden. Det nye styret i Kristiansand Havn KF vil forvalte et foretak som har et langt mindre ansvarsområde enn det som tidligere var tilfellet som følge av overføringen av oppgaver. For å gjenspeile arbeidstid og ansvar så er det naturlig å redusere styregodtgjøringen i Kristiansand Havn KF.

Vedtektene for Kristiansand Havn KF ble sist vedtatt i bystyret i 2015. Tradisjonelt har vedtektsendringene vært gjennomført med små justeringer, men som følge av det nye interkommunale havneselskapet Kristiansand Havn IKS er oppgavene til Kristiansand Havn KF betydelig endret. Det er derfor foreslått vesentlige endringer i formålet for foretaket og styresammensetning, i tillegg til at regnskapsstandard/-språk som skal benyttes for selskapet må endres. I tillegg er det foreslått mindre justeringer, forenklinger og oppdaterte lovhenvvisninger i tråd med ny kommunelov og havne- og farvannslov:

Viktigste endringer i vedtektene

§ 3 Selskapets formål endres til:

Foretakets formål er å sørge for effektiv og rasjonell forvaltning av havnas eiendommer og med det legge til rette for god havnedrift i driftsselskapet Kristiansand Havn IKS.

Begrunnelse:

Havnedriften i Kristiansand er nå lagt til Kristiansand havn IKS. Kristiansand Havn KF sitter først og fremst igjen som forvalter av eiendommene, og oppgaven til foretaket blir derfor å forvalte de til det beste for Kristiansand Havn IKS som disponerer eiendommene.

§ 4 Styret endres til:

Styret velges av bystyret i Kristiansand. Bystyret velger også leder og nestleder.

Styret og vararepresentanter velges for 4 år av gangen og skal bestå av 5 medlemmer. Bystyret fastsetter selv antall vararepresentanter.

Bystyret må sørge for at styresammensetningen er i tråd med de føringer som ligger i selskapsavtalen i Kristiansand Havn IKS.

Begrunnelse:

Etter sammenslåingen er det rom for en nedskalering av styret i foretaket. Derfor er det foreslått å redusere antallet fra 10 til 5, mens antall vararepresentanter avgjøres av bystyret selv. Det er mulig etter at fylkets representant nå går ut, det samme gjør også bruker- og ansattrepresentant. Fylket har fått en ny rolle som observatør i Kristiansand Havn IKS, mens både bruker- og ansattrepresentant nå er styremedlemmer i det interkommunale selskapet.

Som det fremgår av forslag til vedtekter, så må bystyret sørge for at styresammensetningen er i tråd med de føringer som ligger i selskapsavtalen i Kristiansand Havn IKS.

Følgende relevante føringer ligger i selskapsavtalen:

9 Styret

Selskapet skal ha et styre (Havnestyret) på inntil 9 medlemmer med personlige varamedlemmer.

Styret velges for fire år og følger kommunevalgperioden. Styret velges av representantskapet, basert på følgende premisser:

- *Fire medlemmer skal representere Kristiansand kommune.*
- *Tre medlemmer skal representere Lindesnes kommune.*
- *De ansatte skal ha rett til styrerepresentasjon i henhold til lovens krav, men uansett sikres minst ett styremedlem.*
- *Et styremedlem skal representere brukerne av havna (brukerrepresentant).*
- *I tillegg har de to kommunenes administrasjon, Agder fylkeskommune, Kystverket og Forsvarsdepartementet rett til å møte med en observatør hver med talerett, i saker som berører observatørens områder, men uten stemmerett.*

Representantskapet kan også gi andre offentlige aktører midlertidig eller permanent møterett, men ikke stemmerett i styret. De kommunale styremedlemmene trenger ikke være bystyre-/kommunestyrerepresentanter, men skal velges basert på innstilling fra felles valgkomite bestående av ordfører, varaordfører og leder av det største opposisjonspartiet i de respektive kommunene.

Brukerrepresentanten med varamedlem skal representere brukerorganisasjonene fra begge kommuner og skal velges etter forslag fra de landsomfattende brukerorganisasjoner eller grupper av slike. Med brukerrepresentant menes representant for personer eller foretak som benytter havnens tjenester som havn eller som terminal for passasjerer eller gods. Hver organisasjon eller gruppe av organisasjoner skal foreslå ett medlem hver. Representantskapet bestemmer hvilken brukerorganisasjon eller grupper av slike som skal være representert i Selskapets styre, men har plikt til å foreta oppnevning blant de foreslåtte kandidatene.

Styrets leder skal representere Kristiansand kommune og styrets nestleder skal representere Lindesnes kommune. Begge velges av Representantskapet basert på innstilling fra valgkomiteen.

Daglig leder eller representantskapets medlemmer kan ikke være medlemmer av styret.

10 Forholdet til styret i Kristiansand Havn KF og Mandal Havn KF

Så lenge henholdsvis Kristiansand Havn KF og Mandal Havn KF opprettholdes, skal partene sørge for at de respektive kommuners representanter i styret i IKS'et også er medlemmer av styret i de respektive KF'ene og at disse styremedlemmene utgjør hele eller i hvert fall flertallet av styret i de respektive KF'ene. Styrets leder i IKS'et skal også være styreleder i Kristiansand Havn KF og styrets nestleder i IKS'et skal være styreleder i Mandal Havn KF.»

For å sikre at en får koordinert de tre styrene i samarbeid med Lindesnes kommune, så foreslås det at Kristiansands medlemmer i valgkomiteen for IKS'et får ansvar for å sikre at dette blir koordinert i slik at bystyret kan oppfylle forpliktelsene i selskapsavtalen for IKS'et.

§ 11 Årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning endres til:

Bystyret skal selv innen årets utgang fastsette bindende økonomiske rammer for foretakets drift og investering for kommende kalenderår.

Styret for foretaket fastsetter den nærmere fordeling av de økonomiske rammene

Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av:

- a) driftsbudsjett
- b) investeringsbudsjett

Foretaket avlegger regnskap og årsberetning i samsvar med kommuneloven med forskrift, og innen de frister angitt der.

Foretaket skal anvende god kommunal regnskapsskikk.

Begrunnelse:

Endring om å bytte regnskapsstandard fra regnskapsloven til god kommunal regnskapsskikk med bakgrunn i den virksomhet foretaket bedriver jfr. endret formålsparagraf. Videre forenkling med angivelse av frister iht. lovverk. Endring av regnskapspråk implementeres fra 1.1.2022.

Delegasjon av myndighet

I selskapsavtale for Kristiansand Havn IKS står det under punkt 15 *Delegasjon av myndighet*, følgende: Kristiansand kommune og Lindesnes kommune skal delegere sin myndighet etter Lov om havner og farvann (Havne- og farvannsloven) til selskapet, jf. Havne- og farvannsloven § 4 (lov 21. juni 2019 nr. 70). Det vil si at Selskapet skal utøve den myndighet og ivareta de oppgaver som er tillagt Kristiansand kommune og Lindesnes kommune etter Havne- og farvannsloven.

I forbindelse med revidering av vedtektene for KF'et foreslås det at man overfører denne myndigheten til IKS'et i tråd med selskapsavtalen.

Valg av nytt styre

I tråd med forslag til nye vedtekter så må det velges et nytt styre. Administrasjonen har i forslag til nye vedtekter lagt til rette for at man kan videreføre dagens styre som er valgt av bystyret.

Dagens styre som er valgt av bystyret er som følger:

Medlemmer:	For nr	Varamedlemmer:
1. AP Eirik D. Langeland	1, 2	1. TVP Svein Mykland
2. SP Kjell Eirik Haavold (leder)	og 3	2. MDG Marte R. Ulltveit-Moe
3. MDG Kristin Knutsen		3. SP Hans Petter Horve
		4. AP Rita H. Wroldsen
		5. AP Aase G. Paulsen

4. H	Vegard K. M. Launes (nestleder)	4	1. H	Helene H. Knudsen
			2. H	Lasse Buvarp
			3. H	Anita S. Dietrichson
5. KRF	Janette Kleivset	5	1. KRF	Arne Skraastad
			2. KRF	Atle Aasen
			3. KRF	Ingrid W. Gundersen
			4. KRF	Tove C. Welle Haugland

Fastsettelse av styregodtgjørelse

Når en skal fastsette styregodtgjørelsen, så bør en se dette i sammenheng med godtgjørelsen i IKS'et.

Godtgjørelsen i IKS'et er ikke fastsatt, men det legges opp til at man legger seg på samme nivå som i det gamle KF'et.

Tidligere nivå for Kristiansand Havn KF fulgte det som var godtgjøring for et ordinært politisk utvalg. Kristiansand Havn IKS vil ikke følge denne praksisen videre, men vil anbefale at styrehonorarer legges på tilsvarende nivå som ble praktisert i Kristiansand Havn KF med avregning mot nærmest runde tall. Følgende satser vil da gjelde for perioden 2021-2023 hvis de blir vedtatt:

Styrets leder: 180.000,-
 Styrets nestleder: 60.000,-
 Øvrige faste medlemmer: 45.000,-

I tillegg kommer det en møtegodtgjørelse per møte på 2.500,-

Dette reflekterer således at oppgaver og ansvar i hovedsak flyttes over til IKS'et. På bakgrunn av de oppgavene som ligger igjen i KF'et så foreslår administrasjonen i havna at man legger seg rundt følgende nivå i KF'et:

- Styrets leder: 20.000,-
- Styrets nestleder: 15.000,-
- Øvrige faste medlemmer: 10.000,-
- Møtende vararepresentant per møte: 2.500,-

Økonomiske konsekvenser

Denne saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen. Kostandene til styret vil, dersom man følger opp forslaget, bli vesentlig lavere i KF'et. Samlet sett vil imidlertid kostandene til styrehonorarer gå noe opp når en ser KF'et og IKS'et under ett.

Klima- og miljøkonsekvenser

Denne saken har ingen direkte klima- eller miljømessige konsekvenser.

Vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret gjør vedtak i tråd med saksfremlegget.

Selv om man ikke har vedtatt hvordan man skal få frem et forslag til et nytt styre i KF'et som er i tråd med selskapsavtalen for IKS'et, så har en fulgt opp det man har ansett som intensjonen i avtalen. En har videre tatt som utgangspunkt at det er et ønske om å videreføre dagens politisk valgte styre ut perioden.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler bystyret å fatte følgende vedtak:

1. Kristiansand bystyre godkjenner vedlagte reviderte vedtekter for Kristiansand Havn KF.
2. Kristiansand bystyre vedtar å flytte eierskapet i Kristiansand Havn KF fra Kristiansand kommune org. nr. 963 296 746 til Kristiansand kommune org. nr. 820 852 982.
3. Kristiansand kommune delegerer sin myndighet etter Lov om havner og farvann til Kristiansand Havn IKS.
4. Styrets godtgjøring i Kristiansand Havn KF (erstatte vedtak i Reglement for godtgjøring):
  - a. Styrets leder:
  - b. Styrets nestleder:
  - c. Øvrige faste medlemmer:
  - d. Møtende vararepresentant per møte:
5. Følgende velges som medlemmer og varamedlemmer til styre for Kristiansand Havn KF for valgperioden 2021-2023:

Medlemmer:	For nr	Varamedlemmer:
1. AP Eirik D. Langeland	1, 2	1. TVP Svein Mykland
2. SP Kjell Eirik Haavold (leder)	og 3	2. MDG Marte R. Ulltveit-Moe
3. MDG Kristin Knutsen		3. SP Hans Petter Horve
		4. AP Rita H. Wroldsen
		5. AP Aase G. Paulsen
4. H Vegard K. M. Launes (nestleder)	4	1. H Helene H. Knudsen
		2. H Lasse Buvarp
		3. H Anita S. Dietrichson
5. KRF Janette Kleivset	5	1. KRF Arne Skraastad
		2. KRF Atle Aasen
		3. KRF Ingrid W. Gundersen
		4. KRF Tove C. Welle Haugland

6. Kristiansand Havn KF skal avlegge regnskap og årsberetning i samsvar med kommuneloven med forskrift, og innen de frister angitt der. Foretaket skal anvende god kommunal regnskapsskikk.

Vedlegg:

- Reviderte vedtekter for Kristiansand Havn KF.

Punkt 48/21: Utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen - høring og offentlig ettersyn

Bilag

Vedtak Form, 16062021, Sak 100/21, Utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen - høring og offentlig ettersyn

Utbyggingsavtale Svanedamsveien-Fiskåtangen 280502 - signert av utbygger

Vedlegg 1. Faseplan, datert 24.03.21.

Dato 31. mai 2021
Saksnr.: 2020037296-12
Saksbehandler Vibeke Wold Sunde
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Formannskapet

Møtedato

15.06.2021
16.06.2021

Utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen - høring og offentlig ettersyn

Forslag til vedtak

[Forsalg til utbyggingsavtale for Svanedamsveien/Fiskåtangen, datert 28.05.2021, legges ut til offentlig ettersyn.](#)

Sammendrag

Reguleringsplanen for Svanedamsveien/Fiskåtangen ble vedtatt lagt ut på høring av by- og stedsutviklingsutvalget 22.04.2021.

Planen legger til rette for transformasjon av et næringsområde til et boligområde med ca. 600 boenheter.

Forhandling om utbyggingsavtale ble innledet i august 2020, avtaleforslaget har blitt framforhandlet parallelt med utarbeidelsen av planforslaget.

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides.

Kommunen påtar seg ansvar for å gjennomføre rekkefølgekrav til pumpestasjon på Lumber. Utbygger betaler et forholdsmessig bidrag til opparbeidelsen.

Forslag til avtale legges ut til offentlig ettersyn.

Vedlegg:

Utbyggingsavtale Svanedamsveien-Fiskåtangen 280502 - signert av utbygger
Vedlegg 1. Faseplan, datert 24.03.21.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Reguleringsplanen ble vedtatt lagt ut på høring av by- og stedsutviklingsutvalget 22.04.2021.

Reguleringsplanen legger til rette transformasjon av næringsarealer ved Svanedamesveien/Fiskåtangen til et boligområde med ca. 600 boenheter.

Forhandling om utbyggingsavtale ble innledet i august 2020. Det er lagt opp til en parallell behandling av planforslag og utbyggingsavtale. Avtaleforslaget er framforhandlet i tråd med forslag til reguleringsplan. Dersom det gjøres endringer av reguleringsplanen etter høringen, vil det kunne medføre endringer i utbyggingsavtalen.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og avtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen. Kristiansand kommune eier noen mindre arealer innenfor planområdet.

Avgrensning av avtalen

Utbyggingsavtalen omfatter reguleringsplanområdet med unntak av del av grønnstruktur i sørøst, hvor det ikke skal gjøres tiltak. I tillegg omfatter avtalen rekkefølgekrav til pumpestasjon utenfor området.

Gjennomføring

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt planområde skal planlegges og opparbeides i samsvar med vedtatt plan for området. Området er planlagt utbygd i seks faser. Framdrift for første fase er avklart i forslag til avtale. Videre framdrift og gjennomføring av de resterende fasene avklares særskilt før igangsetting av utbyggingen av de enkelte fasene.

Økonomiske konsekvenser

Utbyggingsområdet har rekkefølgekrav til oppgradering av pumpestasjon ved Lumber. Kravet løses ved at utbygger betaler inn et bidrag for opparbeidelsen. Bidraget er på kr 3 000 000 (ekskl. mva.) Bidraget skal være innbetalt før det gis igangsetting til fase to i området. Kommunen påtar seg ansvaret for oppgraderingen av selve pumpestasjonen på Lumber. Ingeniørvesenet innarbeider dette i hovedplan for vann og avløp. Øvrige rekkefølgekrav løses av utbygger i tråd med reguleringsplanen.

Garanti

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for opparbeidelse av offentlige anlegg. Slik garanti skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til de ulike fasene i utbyggingen.

Uttalelse fra rådene (Seniorrådet, Rådet for funksjonshemmede, Studentrådet og Ungdommens bystyre)

Avtaleutkastet vil bli sendt på høring til rådene ved den ordinære utsendelsen av avtalen på offentlig ettersyn. Saken vil etter høringsrunde legges fram for endelig politisk behandling.

Barn og unges interesser

Avtaleforslaget følger opp løsninger i foreslått reguleringsplan. Det vurderes at barn og unges interesser er godt ivaretatt i avtalen, ved at utbyggingsavtalen legger opp til en inndeling i faser, hvor det definert hvilken grønn og teknisk infrastruktur som skal være opparbeidet i de ulike fasene, før det gis brukstillatelse til boligbebyggelse. Dette sikrer ferdigstilling av de enkelte områdene i planen før tilhørende boligbebyggelse tas i bruk.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av foreslått utbygging i detaljreguleringsplanen for Svanedamsveien/Fiskåtangen. Klima og miljøkonsekvensene fremgår av reguleringsplanen. Utbyggingsavtalen vurderes å ikke påvirke klima- og miljøkonsekvensene utover dette.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler by- og stedsutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale legges ut til offentlig ettersyn.

Punkt 49/21: Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 - offentlig ettersyn

Bilag

Vedtak Form, 16062021, Sak 101/21, Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 - offentlig ettersyn

Designert avtaleutkast

Prinsipper for utbyggingsavtaler - kommunedelplan for Tangvall - vedtak

Dato 31. mai 2021
Saksnr.: 2021013706-4
Saksbehandler Vibeke Wold Sunde
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Nærings- og eierskapsutvalget
Formannskapet

Møtedato

15.06.2021
16.06.2021

Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 - offentlig ettersyn

Forslag til vedtak

[Utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12, datert 15.03.2021, legges ut til offentlig ettersyn.](#)

Sammendrag

Utbyggingsavtalen gjelder bygging av en firemannsbolig på en uregulert tomt i Kleplandsveien 12. Det ble det varslet oppstart av forhandlinger om utbyggingsavtale for tiltaket den 16.03.2021.

Eiendommen ligger innenfor felt B13 i kommunedelplanen for Tangvall. I kommunedelplanen for Tangvall er det rekkefølgekrav til offentlig infrastruktur. Utbyggingsavtalen er framforhandlet for å håndtere rekkefølgekravene i kommunedelplanen for Tangvall.

Avtalt bidragsbeløp er i tråd med vedtak i tidligere Søgne kommune, hvor kommunestyret 24.11.2016, vedtok at det kan inngås avtaler om anleggsbidrag for finansiering av rekkefølgekrav innenfor planavgrensningen for kommunedelplanen for Tangvall.

Vedlegg:

Designert avtaleutkast

Prinsipper for utbyggingsavtaler - kommunedelplan for Tangvall - vedtak

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Det er søkt om bygging av en firemannsbolig i Kleplandsveien 12, på gårds- og bruksnummer 473/ 134 og 473/145. Eiendommen er uregulert og ligger innenfor felt B13 i kommunedelplanen for Tangvall. Tiltaket er vurdert å være i tråd med kommunedelplanen.

I kommunedelplanen for Tangvall er B13 omfattet av følgende rekkefølgekrav til offentlig infrastruktur:

1.5. a) Før det kan gis byggetillatelse til nye boliger innenfor B7 - B14 eller nye bygg innenfor BKB2 – BKB6 eller BOP2, skal gang- og sykkelvei langs Toftelandsveien med kobling til turvei langs Søgneelva være etablert.

1.5. c) Før det kan gis byggetillatelse til nye boliger i område B1 – B14 og ny bebyggelse i BOP1, BS1 – BS3 og BKB1 – BKB6, skal rundkjøring i krysset mellom Tangvallveien og Hølleveien være etablert i tråd med godkjent reguleringsplan.

1.5. e) Før det kan gis byggetillatelse til nye boenheter innenfor B1 - B14 og byggetillatelse til ny bebyggelse innenfor BOP1, BS1 – BS3 og BKB1 – BKB6, skal turveien langs Søgneelva være etablert, og friområde langs elva være ferdig opparbeidet i tråd med godkjent utomhusplan.

I tidligere Søgne kommune, ble det vedtatt av kommunestyret 24.11.2016, at det kan inngås avtaler om anleggsbidrag for finansiering av rekkefølgekrav innenfor planavgrensningen for kommunedelplanen for Tangvall. Vedtaket er vedlagt som vedlegg 2.

I henhold til plan- og bygningsloven § 17-4, første ledd, ble det varslet oppstart av forhandlinger om utbyggingsavtale for Kleplandsveien 12 den 16.03.2021. Det er har ikke kommet inn noen uttalelser til varselet om oppstart av forhandling av avtale.

Utbyggingspolitikk

Kommunens vedtatte utbyggingspolitikk er lagt til grunn for drøftelsene og avtalen som er framforhandlet. Utbygger er gjort kjent med sin forpliktelse til å sikre seg rettigheter til de arealene som skal bygges ut eller er nødvendig for utbyggingen.

Økonomiske konsekvenser

Utbygger betaler bidrag til kommunen for opparbeidelse av offentlig infrastruktur i tråd med rekkefølgekrav. Bidraget er satt til kr. 754 per BRA. Dette er i samsvar med prinsippvedtak i Søgne kommune, datert 24.11.2016.

Samlet bidrag i tråd med omsøkt BRA er: 650 kr *1,16 (indeksregulering fra 2k 2014) *352 = **265 408 kr**

Bidraget skal være innbetalt før det gis brukstillatelse.

Gjennomføring

Utbygger er ansvarlig for at arealer innenfor angitt utbyggingsområde skal planlegges og opparbeides.

Kommunen påtar seg ansvar for å gjennomføre rekkefølgekrav knyttet til offentlig infrastruktur.

Garanti

I henhold til standard politikk er det forutsatt bankgarantistillelse for avtalt bidragsbeløp. Garantien skal foreligge før det kan gis igangsettingstillatelse til utbyggingen.

Uttalelser fra rådene (Seniorrådet, Rådet for funksjonshemmede, Studentrådet og Ungdommens bystyre)

Saken har ikke vært framlagt for rådene for uttalelse før den legges fram til politisk behandling. Avtaleutkastet vil bli sendt på høring til rådene ved den ordinære utsendelsen av avtalen på offentlig ettersyn.

Vurdering

Utbyggingsavtalen gjelder utbygging av en firemannsbolig på en uregulert tomt. En firemannsbolig er vurdert å være i tråd med formålet i kommunedelplanen. Forslag til avtale sikrer gjennomføring av tiltaket i tråd med vedtatte prinsipper, jf. vedlagte prinsippvedtak, hvor det er forutsatt at rekkefølgekravene i kommunedelplanen løses ved at flere utbyggingsområder bidrar til tiltakene.

Utbyggingsavtalen er framforhandlet kun for å håndtere rekkefølgekrav i kommunedelplanen for Tangvall. I og med at avtalen er knyttet til en konkret byggesak, hvor detaljene knyttet til selve tiltaket er avklart, er det framforhandlet en noe forenklet utbyggingsavtale. Avtalen inneholder derfor færre punkter enn standardmalen kommunen har for utbyggingsavtaler.

Klima- og miljøkonsekvenser

Utbyggingsavtalen følger opp og legger til rette for realisering av sentrumsnære boliger i tråd med vedtatt kommunedelplan for Tangvall. Utbyggingen er også i tråd med vedtatt arealstrategi hvor det skal prioriteres fortetting i og nær senterområder. Dette bygger opp under målet om redusert transportbehov som skal bidra til reduserte klimagassutslipp.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

På bakgrunn av slik det er beskrevet i saken anbefaler by- og stedsutviklingsdirektøren at forslag til utbyggingsavtale legges ut til offentlig ettersyn.

Punkt 50/21: Masseuttak Finsland - vedtak av utbyggingsavtale

Bilag

Vedtak Form, 25082021, Sak 113/21, Masseuttak Finsland - vedtak av utbyggingsavtale

Uttalelse til offentlig ettersyn av utbyggingsavtale for masseuttak Finsland

Offentlig ettersyn - utbyggingsavtale for masseuttak Finsland - planID 1567 - Kristiansand kommune

Offentlig ettersyn - utbyggingsavtale for masseuttak Finsland

Firmaattest.pdf

Delsignert utbyggingsavtale Finsland pukverk.pdf

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2020107973
Saksbehandler Paal Marquardt Kristensen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Nærings- og eierskapsutvalget	15.06.2021	50/21
2 Formannskapet	25.08.2021	

MASSEUTTAK FINSLAND - VEDTAK AV UTBYGGINGSAVTALE

NÆRINGS- OG EIERSKAPSUTVALGET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 15.06.2021 SAK 50/21

Nærings- og eierskapsutvalgets innstilling:

Utbyggingsavtale for Masseuttak Finland godkjennes. Administrasjonen delegeres videre oppfølging av avtalen.
(Enst.)

15.06.2021

Punkt 51/21: Havvind på Sørlandet

Bilag

Vedlegg 1 Hovedpresentasjon

Vedlegg 2 Presentasjon Agdertinget 7 mai 2021

Vedlegg 3 Presentasjon Næringsalliansen 28 mai 2021

Dato 3. juni 2021
Saksnr.: 2021021923-1
Saksbehandler Rune Klausen
Godkjent av Geir Askvik Haugum
Eva Ann Birgitt Berglund Åsland
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Nærings- og eierskapsutvalget

Møtedato
15.06.2021

Havvind på Sørlandet

Forslag til vedtak

1. Næring- og eierskapsutvalget tar saken til orientering og som statusoppdatering på havvindsatsing gjennom prosjektet «Fremtidens Havvind».
2. Kristiansand kommune ved Business Region Kristiansand fortsetter inntil videre sitt engasjement for havvindsatsingen på Agder/Kristiansand.

Sammendrag

Bakgrunn for saken er følgende verbalforslag knyttet til havvind på Sørlandet fra bystyret 16.12.20:

«Det er nå åpnet for utbygging av havvind utenfor kysten av Sørlandet. Det gir den oljerelaterte industrien i regionen nye markedsmuligheter og mulighet for grønn omstilling. Bystyret ber BRKrs utarbeide, sammen med relevante kompetansemiljøer, en strategi for hvordan Kristiansand kan utnytte dette potensiale og bli internasjonalt ledende på havvind.»

Det ble i september 2020 opprettet et Regionalt samhandlingsprosjekt på Agder kalt «Flytende Havvind». Deltagerne i dette prosjektet består av GCE NODE, NHO Agder, EYDE, UiA, Agder Fylkeskommune, Green Energy Network og Næringsalliansen i Agder, og representerer også styringskomiteen. Prosjektet har endret navn fra «Flytende Havvind» til «Fremtidens Havvind» for å inkludere både bunnfast og flytende samt at det er et mer dekkende navn.

Prosjektet er finansiert frem til september 2021. Kristiansand kommune v/Business Region Kristiansand bidrar direkte i prosjektet med ca 10 timer per uke frem til prosjektslutt. Dette gjøres ved å delta aktivt i det operasjonelle prosjektarbeidet til Fremtidens Havvind som rapporterer til Styringskomiteen for prosjektet.

Agder har en unik kompetanse til å skape gode løsninger innenfor havvind. Gjennom bl.a. klynger og nettverk viser Agder at vi kan arbeide globalt og samarbeide på tvers av bransjer og mellom konkurrenter. Vår breddekompetanse er også unik i forhold til andre regioner, og dette har blitt veldig synlig gjennom prosjektarbeidet. Det er et bredt spekter av bedrifter som kan bidra til

fremtidens havvind. For Agder betyr denne satsingen å skape grønne og fornybare arbeidsplasser i en sirkulær økonomi som igjen betyr å etterleve FN's bærekraftsmål.

Omfanget i prosjektet har økt med større forståelse av havvindpotensialet. Derfor er det fortsatt mye som gjenstår i prosjektet før det overføres til en annen driftsform. Styringskomiteen har besluttet at prosjektet bør fortsette i ytterligere ett år fra september.

Vedlegg:

Til informasjon, siste 3 presentasjoner holdt av prosjektet:

- 1) Hovedpresentasjon av arbeidspakker, siste versjon (er stadig under utvikling)
- 2) Presentasjon til Agdertinget 7 mai 2021
- 3) Presentasjon til Næringsalliansen 28 mai 2021

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Bakgrunn for saken er følgende verbalforslag knyttet til havvind på Sørlandet fra bystyret 16.12.20:

«Det er nå åpnet for utbygging av havvind utenfor kysten av Sørlandet. Det gir den oljerelaterte industrien i regionen nye markedsmuligheter og mulighet for grønn omstilling. Bystyret ber BRKrs utarbeide, sammen med relevante kompetansemiljøer, en strategi for hvordan Kristiansand kan utnytte dette potensiale og bli internasjonalt ledende på havvind.»

I 2020 ble det tatt et initiativ til å utrede flytende havvind på Agder. På dette tidspunktet var omfanget av flytende havvind uoversiktlig, noe det til dels er enda. Det vil blant annet si hvor stort er markedet, hvilke aktører er involvert, hva kan bedrifter i Agder levere inn mot næringskjeden samt den generelle forståelsen av havvind. Andre regioner, som i Rogaland, er arbeidet med havvind kommet lengre enn i Agder og andre regioner.

Det ble opprettet et Regionalt samhandlingsprosjekt på Agder i september 2020, kalt «Flytende Havvind». Deltagerne i dette prosjektet består av GCE NODE, NHO Agder, NCE EYDE, UiA, Agder Fylkeskommune, Green Energy Network og Næringsalliansen i Agder, og representerer også styringskomiteen. Prosjektet har endret navn fra «Flytende Havvind» til «Fremtidens Havvind» for å inkludere både bunnfast og flytende samt at det er et mer dekkende navn.

Prosjektet er finansiert frem til september 2021. Kristiansand kommune v/Business Region Kristiansand bidrar direkte i prosjektet med ca 10 timer per uke frem til prosjektslutt. Dette gjøres ved å delta aktivt i prosjektarbeidet til Fremtidens Havvind som rapporterer til Styringskomiteen for prosjektet.

Havvind på Agder

Da prosjektet ble startet var det mye usikkerhet knyttet til markedspotensialet for havvind, og hvilke muligheter det er for havvind på Agder. Utgangspunktet var at mulighetene var store, men vanskelig for bedrifter å ta tak i utfordringene. Derfor ble det satt ned et prosjekt som skulle belyse mulighetsområdet samt skape en arena for utvikling. Bortfallet i arbeidsplasser i leverandørindustrien for oljerelatert virksomhet triggert også arbeidet med havvind. Det er/har vært en forståelse at nettopp denne leverandørindustrien skulle konvertere til havvind og det grønne

skiftet. I løpet av prosjektarbeidet viser det seg at det har åpnet seg mange muligheter for bedrifter som i dag operer utenfor oljerelatert virksomhet, samt at det også er nyetableringer som fokuserer direkte mot havvind. Flertallet av bedriftene i havvind nettverket er fortsatt oljerelaterte virksomheter.

I løpet av prosjektperioden har vi avdekket at det globale havvindmarkedet krever en helt ny næringskjede som er mye bredere enn bare leverandørindustrien. Energilagring, energitransport, vannkraftkompetanse og maritim kompetanse er viktige elementer som vår region har for å kunne utvikle en så komplett næringskjede som mulig.

For å beskrive størrelsen på markedet, og som igjen beskriver mulighetene for bedriftene, må det sies at det fortsatt er usikkerhet. De siste analyser tilsier en global utbygging opp mot 1 400 GW installert havvind og hvor 400 GW er antatt installert i Nordsjøbassenget i 2050. Med dagens teknologi med 12,5 MW turbiner så vil 400 GW bety ca 32 000 installerte vindmøller over de neste 25 år. I tillegg vil det være drift, service og videreutvikling av felt etc. For bedrifter som lykkes innenfor havvind vil markedet være globalt.

Agder har en unik kompetanse til å skape gode løsninger innenfor havvind. Gjennom bl.a. klynger og nettverk viser Agder at vi kan arbeide globalt og samarbeide på tvers av bransjer og mellom konkurrenter. Vår breddekompetanse er også unik i forhold til andre regioner, og dette har blitt veldig synlig gjennom prosjektarbeidet. Det er et bredt spekter av bedrifter som kan bidra til fremtidens havvind. For Agder betyr denne satsingen å skape grønne og fornybare arbeidsplasser i en sirkulær økonomi som igjen betyr å etterleve FN's bærekraftsmål.

Arbeidsmetodikk i prosjektet

Det er utviklet et avansert verktøy/presentasjon av mulighetene ved havvind. Presentasjonen tar utgangspunkt i 18 arbeidspakker som beskriver arbeidsoppgaver/leveranser med produksjon og installasjon av havvind. Dette har bidratt til å synliggjøre mulighetene de forskjellige bedriftene har innenfor havvind.

I forlengelsen av å dele inn markedet i 18 arbeidspakker utvikles det et nettverk hvor vi bringer ulike aktører sammen for å skape nye forretningsmuligheter. Dette er en ny samarbeidsplattform for bedrifter til å bli kjent med andre aktører samt finne partnere med komplementerende produkter og tjenester.

Det har vært en stor interesse for webinarer og leverandørmøter i forbindelse med lanseringen av disse arbeidspakkene. Kvaliteten er meget god, og brukt videre av nasjonale aktører som NHO, Norsk olje og gass etc. For bedriftene har dette vært et svært nyttig verktøy for å forstå mulighetene innen havvind, og forstå hva de kan bidra med i denne sammenhengen.

Status i prosjektet

Arbeidet med å bygge en regional samhandlingsarena er begynt, og har styrket samhandling mellom næringsliv, offentlig og akademia. Dette er et svært tidkrevende arbeid da det handler om å få forskjellige kulturer til å samhandle. Prosjektet bidrar til at regionen tar posisjon og blir synlig i det regjeringsoppnevnte havvind prosjektet til Norsk Industri hvor vi har fått 4 sentrale posisjoner/roller. Her kan vi påvirke nasjonale lover og retningslinjer som er viktige for havvind satsingen.

Prosjektet utvikler et nettverk av offentlige og private aktører med havner og tjenester for montasje, drift og vedlikehold mot hele Nordsjøbassenget. Det pågår også et samhandlingsprosjekt med UiA

som bidrar til kompetanseheving både til bedrifter og studenter innen havvind. Det ses på nye relevante studier innen batterisatsing og havvind på Agder.

Samhandlingen med UiA er sentral i prosjektet. Det er opprettet et eget delprosjekt som skal sikre at UiA har de rette studieretningene, at bedriftene stiller seg positive for studentoppgaver, at regionen etablerer aktuelle FoU prosjekter og at UiA/regionen henvender seg til studenter som en fremtidsrettet grønn region.

For bedrifter så bidrar prosjektet til at Agder kan bygge opp en komplett næringskjede innen havvind, og bygge et nettverk av bedrifter rettet mot det globale havvindmarkedet. Målsettingen er å utvikle nye forretnings- og samarbeidsmodeller.

Økonomiske konsekvenser

Prosjektet Fremtidens Havvind finansieres av Sørlandets Kompetansefond (50%) og Agder Fylkeskommune (50%) med totalt 2,5 MNOK. I tillegg bidrar ca 45 personer fra bedrifter, offentlig og akademia direkte i prosjektet samt direktetimer fra Business Region Kristiansand. Videre er det et betydelig antall interne timer/ressurser i bedriftene som involverer seg i prosjektet og mulighetene, som kommer i tillegg til annen finansiering.

Prosjektet har finansiering frem til september 2021, men det indikeres sterkt at prosjektet vil fortsette etter denne dato. Det arbeides nå med videre finansiering.

Globalt så regner en med å installere opp mot 1 400 GW frem mot 2050. Bare i Nordsjøbassenget antas det en utbygging på ca 400 GW. I Nordsjøbassenget kan det bety en årlig omsetning +320 MRD per år de neste 25 årene. Vi er i tidligfasen av denne utbyggingen, og det er dermed stor usikkerhet i tallene. Det som er sikkert, er at potensialet for bedrifter i Agder og Kristiansand er meget stort. Videre har dette en stor positiv effekt på utvikling av nye grønne arbeidsplasser, andre lokale virksomheter og skatteinntekter.

Klima & Miljø konsekvenser

Vedtaket anses ikke å ha særskilte klima- og miljøkonsekvenser.

Leveransen i prosjektet «Fremtidens Havvind» er med å bidra til det grønne skiftet for bedrifter i Agder. Dette er bedrifter fra både oljerelaterte og andre virksomheter i tillegg til nyetableringer.

Vurdering

Prosjektet har fått positive tilbakemeldinger fra næringslivet, offentlige og akademia. En sluttrapport vil bli levert i september, og en presentasjon av prosjekt m.m. vil fremføres under Arendalsuka (bærekraftsenen torsdag 19 august).

Omfanget i prosjektet har økt med større forståelse av havvindpotensialet. Derfor er det fortsatt mye som gjenstår i prosjektet før det overføres til en annen driftsform. Styringskomiteen har besluttet at prosjektet bør fortsette i ytterligere ett år fra september.

I tillegg starter Fylkeskommunen et nytt regionalt prosjekt for å vurdere/kartlegge Agder opp mot mulige baser for havvind, dvs basevirksomhet lokalisert på Agder i forbindelse med beredskap, utbygging og drift samt ilandføring av strøm. Dette prosjektet har en politisk side hvor blant annet ordfører i Kristiansand vil delta. Prosjektet vil ha en egen finansiering og ønsket er å gjennomføre

dette i tilknytning til fortsettelsen av Fremtidens Havvind. Her er Business Region Kristiansand involvert gjennom sitt bidrag til prosjektet.

Det betyr mye for bedrifter, prosjekt og fylke at Kristiansand kommune bidrar inn mot prosjektet Fremtidens Havvind. Også sett i forhold til at Kristiansand kommune er landsdelens regionhovedstad samt at flertallet av bedriftene som vil bidra mot havvindsatsingen har tilhørighet i kommunen.

Konklusjon (jfr forslag til vedtak)

1. Næring- og eierskapsutvalget tar saken til orientering og som statusoppdatering på havvindsatsing gjennom prosjektet «Fremtidens Havvind».
2. Kristiansand kommune ved Business Region Kristiansand fortsetter inntil videre sitt engasjement for havvindsatsingen på Agder/Kristiansand.